tull- och transportkostnader, försäkringspremier, inköpsprovisioner, kurtage och speditionsavgifter (aktiebolagsberedningens motiv 100 § aktibolagslagen).[1] Det är i detta avseende utan betydelse om dessa kostnader ingått i den erlagda köpeskillingen för tillgången eller erlagts för sig eventuellt till annan än säljaren av tillgången. Jämväl övriga kostnader för tillgången fram till den tidpunkt, då den är färdig att tagas i bruk, såsom uppställnings- och monteringskostnader skall inräknas i anskaffningskostnaden. Efter införandet av den allmänna varuskatten har även uppstått frågan, huruvida sådana kostnader som allmän varuskatt, omsättningsskatt å motorfordon samt accis, förutan vilka en tillgång i vissa fall icke kan anskaffas, skall inräknas i anskaffningsvärdet. Enligt min mening torde någon tvekan icke föreligga, att även dylika kostnader skall aktiveras och således avdragas genom årliga värdeminskningsavdrag tillsammans med tillgångarnas anskaffningskostnad i övrigt.

De speciella för rörelsen utgående skatter och avgifter till det allmänna — exemplifierade med tillverkningsskatter, stämpelavgifter, tull- och hamnumgälder m. m. — som enligt 29 § kommunalskattelagen må avdragas såsom direkt omkostnad, omfattar icke de avgifter, varom här talats.

[1] Jfr Sv SkT 1959 sid. 43—45.

Något om beskattningen av experter i internationell biståndsverksamhet

Av förste taxeringsinspektören Hans Pehrson

Dubbelbeskattningssakkunniga har den 2 oktober i år avlämnat en promemoria benämnd "Beskattningen av experter i internationell biståndsverksamhet" (Fi-stencil 1963:9).

Den aktuella personalen har i promemorian uppdelats i tre olika grupper, nämligen experter som anställs

1. av FN eller dess fackorgan
2. av ett u-land — oftast genom ett FN-organs förmedling (s k Opex-experter) — eller av enskilda uppdragsgivare (t ex missionen, näringslivet och KF),
3. av nämnden för internationellt bistånd (NIB).

I promemorian göres en genomgång hur gällande svenska skatteregler och de som föreslagits i de sakkunnigas huvudbetänkande[1] skall tillämpas på här ifrågavarande personer. Dessutom lämnas en redogörelse för vilken inverkan de bestämmelser, som gäller för FN och vissa andra internationella organ, kan få på av dem anställda experter. Givetvis får i förekomamnde fall hänsyn även tagas till ingångna dubbelbeskattningsavtal.

I regel blir de under 1) angivna experterna jämställda med FN:s och fackorganens övriga tjänstemän och blir på grund härav fria från skatt på lönen från FN resp. fackorganet. Grunden för denna skattefrihet utgöres av särskilda konven-

[1] SOU 1962:59, jfr även Skattenytt 1963 s 76.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:21

tionsbestämmelser och reglerna i 1962 års lag om särskilda förmåner för vissa internationella organisationer m m[2]. Någon ändring i dessa hänseenden medför inte förslagen i betänkandet. Det bör emellertid observeras att skattefriheten ej åtnjutes om inte experten av generalsekreteraren eller vederbörande generaldirektör anmälts till utriksdepartementet som "official". Skattefrihet torde inte heller åtnjutas av dem som har korttidsuppdrag enligt kontraktsformen "special service agreements".[3]

De tjänsteinkomster, som under 2) angivna experter förvärvar utanför Sverige, beskattas enligt nuvarande praxis inte här i riket om utlandsvistelsen varar minst ett år. Experten anses då ej längre bosatt i Sverige. Däremot beskattas tjänsteinkomsten i vanlig ordning här i landet om vistelsen utomlands understiger ett år.

De sakkunnigas tidigare förslag till ändrade bosättningsregler medför, när det gäller beskattningen av här aktuell tjänsteinkomst, ej någon reell ändring. Visserligen kommer, om förslagen genomföres, experten att behålla sitt skatterättsliga hemvist i Sverige under längre tid än för närvarande, i regel tre år, men enligt en särskild av de sakkunniga föreslagen regel skall tjänsteinkomster från bl a sådana mer än ett-åriga anställningar, som här avses, vara fria från svensk skatt. Beträffande anställningar, som inte sträcker sig över ett år, innebär betänkandets förslag om s k creditregler slutligen den förbättringen, att ev dubbelbeskattning, som inte undanröjes genom dubbelbeskattningsavtal, i huvudsak elimineras.

Då NIB är ett statligt organ får de under 3) upptagna experterna hänföras till kategorin i svensk allmän tjänst anställda. Enligt gällande folkbokföringsregler skall därför de utomlands stationerade NIB-experterna kyrkobokföras och mantalsskrivas i Storkyrkoförsamlingen. Även i skattehänseende får dessa experter genom rättsfallen RÅ 1959 ref 20 och 1961 ref 34 anses bosatta i Sverige. Detta måste anses vara fallet även om vistelsen utomlands sträcker sig betydligt över ett år. Med bosättningen i vårt land följer skyldighet att betala skatt för alla inkomster, således även för den av svensk myndighet utbetalda lönen.

De tidigare föreslagna nya bosättningsreglerna innebär i nu aktuella hänseenden ej någon ändring. Enligt förslaget kommer NIB-tjänstemännen även vid längre tids tjänstgöring i främmande land att bibehålla sitt skatterättsliga hemvist i Sverige och de blir därvid skattskyldiga här i landet för löneinkomsterna från NIB; den skattefrihet för löneinkomster av mer än ettåriga anställningar i utlandet som föreslås i betänkandet skall inte omfatta dem som är anställda av svenska staten.

När det gäller ersättningar, som avser att täcka ökade levnadskostnader utomlands, föreslår de sakkunniga — för att undvika tvister — att särskilda bestämmelser om skattefrihet intages i 32 § 3 mom kommunalskattelagen och i anvisningarna till samma lagrum.

De sakkunniga har varit regeringsrådet S. S. Walberg, ordförande, landskamreraren S. V. Dryselius, byråchefen I. E. Eckersten och förste taxeringsintendenten L. G. Hultqvist. Som expert har tjänstgjort kammarrättsassessorn S. E. Brodén och som sekreterare förste taxeringsinspektören Hans Pehrson.

---

[2] SFS 1962:371.

[3] Jfr även förste taxeringsinspektören H. Salomons artikel i Skattenytt 1962 s. 423.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-26 22:03:21